Gemeente Bergen op Zoom

Aan de leden en burgerleden
van de gemeenteraad
van Bergen op Zoom

Uw kenmerk		Ons kenmerk	U22-018706	Datum	7 december 2022
Uw brief		Beh. door		Doorkiesnr.	
Onderwerp:	IBOR-plan 2023-2027	Cluster	R&E/Beheer&Onderhoud,	Bijlage(n)	

Beste leden en burgerleden van de gemeenteraad,

Tijdens de beeldvorming op donderdag 24 november is een korte presentatie gegeven over het IBOR-plan 2023-2027. Gezien de discussie in de Beelvorming volgt hier nog een korte toelichting ter voorbereiding van de behandeling in de Commissievergadering RDE op 7 december 2022.

In aanloop naar de begroting heeft het college besloten 200.000 euro extra te investeren in het integraal beheer van de openbare ruimte conform de algemene wens vanuit de gemeenteraad. De voorkeur van het college is om deze extra impuls in te zetten in gedragsbeïnvloeding zoals opgenomen in scenario 1. Bij de scenario's 2 en 3 is naast de gedragsbeïnvloeding ook ingezet op aanvullende verbetering van de beeldkwaliteit.

Op basis van de door de gemeenteraad ingediende motie "Verbeteren beeldkwaliteit openbare ruimte" is naast de eerste drie scenario's een vierde scenario in het plan opgenomen waarbij de eerder genoemde 200.000 euro volledig wordt ingezet op het verhogen van de beeldkwaliteit, zonder inzet op gedragsbeïnvloeding.

De scenario's
Bij de vaststelling van het IBOR-plan 2023-2027 kan een keuze gemaakt worden uit 4 scenario's. Hierbij is de eerste vraag of de raad wel of niet wenst in te zetten op gedragsbeïnvloeding (Scenario's **1 t/m 3 met** en scenario **4 zonder** gedragsbeïnvloeding).

	gedragsbeïnvloeding	Verhoging beeldkwaliteit	Extra budget
Scenario 1	X		0,0
Scenario 2	X	X	0,5 mln.
Scenario 3	X	X	2,9 mln.
Scenario 4		X	0,0

Jacob Obrechtlaan 4
4611 AR Bergen op Zoom
Contact: www.bergenopzoom.nl

Postbus 35
4600 AA Bergen op Zoom
I www.bergenopzoom.nl

T 140164
F (0164) 24 53 56
KvK 20169091

B nv BNG rek. nr. 28.50.00.942
B IBAN: NL41BNGH 0285000942
B BIC: BNGHNL2G

Bergen op Zoom, gemeente op de Brabantse Wal

Scenario 1 (basis)

In dit scenario wordt de extra 200.000 euro ingezet op het thema gedragsbeïnvloeding.
De afgesproken beeldkwaliteit is gelijk aan het uitvoeringsjaar 2022.

Scenario 2 (een plus op de visitekaartjes)

Naast de gedragsbeïnvloeding vindt ook een verhoging van de beeldkwaliteit plaats voor binnenstad en de bijzonder gebieden. Deze gebieden worden opgewaardeerd naar een A-niveau. Voor deze verhoging in combinatie met de gedragsbeïnvloeding moet rekening gehouden worden met een extra benodigd budget van 500 K. (zie pg. 14 IBOR-plan).

Scenario 3 (reiniging plus)

Op pagina 15 in het IBOR-plan is het schema weergegeven van scenario 3 waarbij in alle gebieden sprake is van een verhoging van de beeldkwaliteit voor het thema reiniging in combinatie met de inzet op gedragsbeïnvloeding. Dit scenario vraagt om een extra budget van 2,9 mln.

Scenario 4 (reiniging plus variant)

Bij scenario 4 zijn de financiële middelen (bedoeld voor de gedragsbeïnvloeding (200 K) ingezet om het thema reiniging in de binnenstad op te waarderen naar een beeldkwaliteit A en de Industrie en bosgebieden naar een B-kwaliteit. Hiermee komen alle gebieden op een B en de binnenstad op een A-kwaliteit. Dit scenario kan worden uitgevoerd zonder extra budget omdat niet wordt ingezet op gedragsbeïnvloeding.

Beeldkwaliteit amendeerbaar.

Wij begrijpen dat u als raad het liefst zou willen gaan voor de hoogst mogelijke kwaliteit. Op basis van uw partijprogramma's blijkt dat voor u het thema reiniging (waaronder ook zwerfafval) het meest belangrijk is. Dit is verwoord in scenario 3. Echter op dit moment lijkt ons een verhoging van het IBOR-budget met 2,9 mln. niet haalbaar. Om deze reden is een extra tabel opgenomen op pagina 15, zodat u per structuur gebied kunt zien wat het opwaarderen van de beeldkwaliteit kost. Deze tabel maakt het voor u mogelijk om uitgaande van scenario 1 zelf de keuze te maken waar u wel en waar u geen verbetering wenst door te voeren op het thema reiniging. Bij opwaarderen van de beeldkwaliteit aanvullend op de inzet op gedragsbeïnvloeding zullen ook de aanvullende financiële middelen moeten worden toegekend.

Advies

Het advies vanuit het college is om in ieder geval in te zetten op de gedragsbeïnvloeding om daarmee een kentering teweeg te brengen waarmee de negatieve spiraal ten aanzien van de vervuiling van de stad kan worden doorbroken. Indien u daarnaast ook nog direct resultaten wilt zien als gevolg van een verhoogde inzet op het thema reiniging kunt u hiervoor kiezen. Alleen betekent dit wel dat u ook aanvullende budgetten moet toewijzen.

Waarom gedragsbeïnvloeding

De maatschappij verandert waarbij ook het gedrag van mensen verandert. Wij constateren een neerwaartse spiraal als het gaat om de mentaliteit ten aanzien van de vervuiling van de gemeente. Er wordt steeds meer afval op straat gegooid ook waar wel afvalbakken staan. Met het inzetten van meer veeg- en opruimcapaciteit wordt dit ongewenste gedrag alleen maar gestimuleerd, het vuil wordt immers toch wel opgeruimd. Dit zal in de toekomst gaan leiden tot een situatie die steeds meer inzet vraagt met de daarbij behorende oploop van kosten.

Gedragsbeïnvloeding

Door in te zetten op gedragsbeïnvloeding worden de gebruikers van de openbare ruimte op een veelal positieve manier gestimuleerd de omgeving minder te vervuilen. Deze beïnvloeding kan op vele manieren plaatsvinden waarbij sprake is van maatwerk per gebied. In het winkelhart van de stad zal dit anders moeten gebeuren dan bijvoorbeeld op een

industrieterrein of in woonwijken. Bij de verdere uitwerking zal gebruik worden gemaakt van een aantal vaste componenten zoals: educatie, voorlichting/communicatie, zichtbare prikkels, stimulering en projectmatig handhavend optreden.

Externe informatie
Graag attenderen wij de leden van de gemeenteraad op de website van Nederland Schoon, waar een aantal concrete plannen is beschreven voor de zogenaamde zwerfafvalaanpakken die prima aansluiten op de inzet op gedragsbeïnvloeding. Zoals de algemene info op Zwerfafvalaanpak, welke aanpak past bij jou (nederlandschoon.nl) of de meer specifieke uitwerking als voorbeeld: Schonere parken & recreatiegebieden - kennisdocument_0 (2).pdf

Inzet op gedragsbeïnvloeding biedt kansen
Alleen inzetten op verhoging van de beeldkwaliteit in de openbare ruimte zonder werk te maken van de mogelijkheden om gebruikers positief te beïnvloeden wordt gezien als het spreekwoordelijke “dweilen met de kraan open”.

Investeren in gedragsbeïnvloeding is een investering die zich op termijn kan terugverdienen. Indien de gedragsbeïnvloeding gaat leiden tot minder vervuiling kan met dezelfde financiële inzet een hoger beeldkwaliteit worden bereikt.

Moties
Bij de behandeling van de begroting 2023 heeft u als raad een tweetal moties aangenomen met betrekking tot het integraal beheer van de openbare ruimte.
De eerste motie betreft het verhogen van de beeldkwaliteit. In scenario 4 is hiervan een uitwerking gemaakt waarbij wij de keuze hebben gemaakt dit alleen te doen voor het thema reiniging op de voorgestelde structuurgebieden om daarmee de kosten enigszins beperkt te houden.
De tweede motie betreft het opstellen van een convenant waarin wordt opgeroepen om werk te maken van een schone omgeving overal in onze gemeente. Het opstellen van convenanten en daarmee een grotere betrokkenheid creëren van de gebruikers van de openbare ruimte is een aspect dat naadloos past in de voorgestelde aanpak van gedragsbeïnvloeding.

Ingangsdatum
Tijdens de beeldvorming is de vraag is gesteld of de beslissing rond het IBOR-plan kan worden uitgesteld. Uitstel is echter niet wenselijk aangezien veelal gewerkt wordt met bestekken en opdrachten op basis van een jaarprogramma. Lopend een jaar de opdrachten veranderen kan leiden tot meerkosten. Daarnaast is het ook in verband met de monitoring lastig als de kwaliteit tijdens de looptijd van een jaar verandert.

Opbrengsten handhavend optreden
Vraag:
Door de GBWP is de vraag gesteld of de opbrengsten bij eventuele handhaving voor de gemeente of voor het Rijk zijn.
Antwoord:
De eventuele opbrengsten van handhavend optreden bij overtredingen rond zwerfvuil of het niet opruimen van hondenpoep vervallen aan het Rijk.

Met vriendelijke groet,

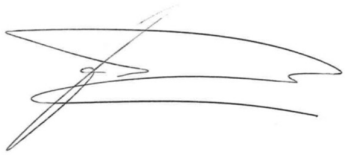
het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,

secretaris,

mr. Drs. Ing. M. van Vliet

burgemeester,

Dhr. dr. F.A. Petter

Jacob Obrechtlaan 4
4611 AR Bergen op Zoom
Contact: www.bergenopzoom.nl

Postbus 35
4600 AA Bergen op Zoom
I www.bergenopzoom.nl

T 140164
F (0164) 24 53 56
KvK 20169091

B nv BNG rek. nr. 28.50.00.942
B IBAN: NL41BNGH 0285000942
B BIC: BNGHNL2G

Bergen op Zoom, gemeente op de Brabantse Wal